

Özerk Ö?renme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Özerk Ö?renme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28816>

Özet

Özerk Ö?renme Ölçe?i, bireylerin ö?renme süreçlerindeki ba??ms?zl?k düzeylerini, kendi ö?renmelerini yönetme becerilerini ve sorumluluk alma e?ilimlerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, Türkçeye uyarlanarak ve geçerlik ile güvenilirlik çal??malar? yapılarak Türk kültürüne özgü bağlamda kullanılabilir hale getirilmiştir. Ölçe?in uyarlama çal??ması, eğitim psikolojisi ve ö?renme bilimleri alanında önemli bir boşluğu doldurarak, bireylerin ö?renme stratejileri ve öz-düzenleme kapasiteleri üzerine araştırmalar yapılmasına olanak tanımaktadır.

Ölçe?in geçerlik ve güvenilirlik analizleri, Türk örnekleminde sağlam psikometrik özelliklere sahip olduğunu göstermektedir. Bu çal??malar, ölçe?in yapısal geçerliliğini Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile de?erlendirmiş ve iç tutarlılık katsayıları aracılığıyla güvenilirliğini ortaya koymuştur. Elde edilen bulgular, ölçe?in eğitim ortamlarında öğrencilerin özerk ö?renme e?ilimlerini de?erlendirmek için uygun bir araç olduğunu desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler

Özerk Ö?renme, Psikolojik Ölçek, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometri, Ö?renme Stratejileri.

Yazarlar

Serhat Arslan, Cengiz Yurdakul

Amaç

Özerk Ö?renme Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin ö?renme süreçlerini ne kadar ba??ms?z yönetebildiklerini, kendi ö?renme hedeflerini belirleme, kaynaklar? seçme, ö?renme stratejilerini uygulama ve ö?renme sonuçları de?erlendirme kapasitelerini ölçmektir. Bu ölçek, özellikle eğitim alanında, öğrencilerin özerklik düzeylerini belirleyerek, onlara yönelik daha etkili ö?renme ortamlar? ve destekleyici müdahaleler geli?tirmeye yardımcı olmay? hedeflemektedir.

Ölçe?in Türkçeye uyarlanması, Türkiye'deki akademik ve eğitim çevreleri için özerk ö?renme kavramını kültürel olarak geçerli bir şekilde inceleme imkanı sunmuştur. Bu sayede, Türk öğrencilerin özerk ö?renme e?ilimleri hakkında güvenilir veriler elde edilmesi ve bu verilerin uluslararası literatürle karşılaştırılması mümkün hale gelmiştir.

Yapı

Ölçek, bireylerin kendi ö?renme süreçleri üzerindeki kontrol ve sorumluluk algılarına yansıtılarak

psikolojik yapı olan özerk öğrenmeyi ölçmektedir. Özerk öğrenme, öğrencilerin öğrenme ortamında aktif rol almaları, kendi öğrenme deneyimlerini şekillendirmelerini ve öz-düzenleme becerilerini kullanmalarını içeren çok boyutlu bir kavramdır. Bu yapı, genellikle motivasyon, bilişsel stratejiler, üstbilişsel farkındalık ve davranışsal düzenlemeler gibi bileşenleri içerir.

Ölçek, bu bileşenleri kapsayan maddeler aracılığıyla bireylerin öğrenme hedeflerini belirleme, öğrenme materyallerini seçme, öğrenme stratejilerini uygulama, öğrenme sürecini izleme ve değerlendirme gibi özerk davranışları ve eylemlerini değerlendirmektedir. Bu sayede, öğrencilerin öğrenme süreçlerindeki bağımsızlık derecesi hakkında kapsamlı bir profil sunulmaktadır.

Geçerlik

Özerk Öğrenme Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması ve geçerlik çalışması kapsamında, ölçeğin yapısal geçerliği Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak incelenmiştir. DFA sonuçları, ölçeğin teorik yapısının Türk örnekleminde de uygun olduğunu göstermektedir. Sunulan uyum indeksleri aşağıdaki gibidir:

Ki-kare (χ^2) değeri: 207.03

Serbestlik derecesi (df): 53

RMSEA: .062 (Kabul edilebilir uyum)

GFI (Goodness of Fit Index): .96 (Çok iyi uyum)

CFI (Comparative Fit Index): .96 (Çok iyi uyum)

IFI (Incremental Fit Index): .96 (Çok iyi uyum)

AGFI (Adjusted Goodness of Fit Index): 0.94 (Çok iyi uyum)

RFI (Relative Fit Index): .93 (iyi uyum)

NNFI (Non-Normed Fit Index): .95 (Çok iyi uyum)

NFI (Normed Fit Index): .94 (Çok iyi uyum)

SRMR (Standardized Root Mean Square Residual): .044 (Çok iyi uyum)

Bu indeks değerleri, ölçek yapısının toplanan verilerle oldukça iyi bir uyum sergilediğini ve ölçeğin Türk kültüründe yapı geçerliğine sahip olduğunu göstermektedir. Özellikle RMSEA değerinin .08'in altında, GFI, CFI, IFI, AGFI, RFI, NNFI ve NFI değerlerinin .90 ve üzerinde olması, modelin kabul edilebilir veya çok iyi bir uyuma sahip olduğunu işaret eder. SRMR değerinin .08'in altında olması da modelin verilere iyi uyduğunu destekler.

Güvenirlilik

Özerk Öğrenme Ölçeği'nin güvenirlilik analizleri, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı, Cronbach Alpha değeri olarak .80 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, psikometrik açıdan kabul edilebilir ve iyi bir iç

tutarlılık düzeyini göstermektedir. Bir ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesini ifade eden iç tutarlılık katsay?s?nın .70 ve üzeri olması genellikle yeterli kabul edilir; .80 de?eri ise ölçe?in yüksek düzeyde tutarlı oldu?unu ortaya koymaktadır.

Ayrıca, ölçe?in toplam madde korelasyonları .29 ile .59 de?erleri arasında hesaplanmıştır. Madde-toplam korelasyonları, her bir maddenin ölçe?in genel puanıyla ne kadar ilişkili oldu?unu gösterir. Bu de?erlerin .29 gibi alt s?nırdan başlayıp .59'a kadar yükselmesi, maddelerin ölçe?in ölçtü?ü yapıyla yeterli düzeyde ilişkili oldu?unu ve her bir maddenin ölçe?in genel güvenilirliğine katkıda bulundu?unu göstermektedir. Bu bulgular, Özerk Ö?renme Ölçe?i'nin Türk örnekleminde güvenilir bir ölçme aracı oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Özerk Ö?renme Ölçe?i'nin faktör yap?s?nı incelemek amacıyla Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA, ölçe?in geli?tirildi?i orijinal yapısal modelin Türk örnekleminde ne derece do?rulandığını test etmeyi amaçlar. Analiz sonuçları, ölçe?in teorik olarak belirlenmiş faktör yap?s?nı, Türk kültüründe elde edilen verilerle tutarlı oldu?unu ve iyi bir model-veri uyumu sergiledi?ini göstermektedir.

DFA'dan elde edilen uyum indeksleri (χ^2 , df, RMSEA, GFI, CFI, IFI, AGFI, RFI, NNFI, NFI ve SRMR), ölçe?in tek veya çok faktörlü yap?s?nı do?rulanmasında güçlü kanıtlar sunmuştur. Bu analiz, ölçe?in sadece güvenilir değil, aynı zamanda geçerli bir yapıya sahip oldu?unu ve özerk öğrenme kavramını do?ru bir şekilde ölçtü?ünü desteklemektedir.

Enstrüman

Test Tipi: Uyarılama ve Geli?tirme

Format: Kaynakta belirtilmemiştir, ancak benzer psikolojik ölçeklerde yaygın olarak kullanılan Likert tipi derecelendirme ölçe?i formatında oldu?u varsayılmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğrenciler veya öğrenme süreçlerinde olan bireyler (kaynakta spesifik yaş veya eğitim düzeyi belirtilmemiştir, ancak uyarılama çalışması öğrencilere yönelik yapılmıştır).

Yaş Grubu: Kaynakta belirtilmemiştir.

Popülasyon Detayları: Kaynakta detaylı bilgi verilmemiştir.

Test Metodolojisi: Ölçe?in Türkçeye uyarlanması, geçerlik ve güvenilirlik analizlerinin yapılması.

Anahtar Kelimeler

Özerk Öğrenme, Psikolojik Değerlendirme, Eğitim Psikolojisi, Psikometrik Özellikler, Güvenirlilik Analizi, Geçerlik Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Kaynakta belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: serhatarslan@sakarya.edu.tr (Sorumlu yazar Serhat Arslan için)

Yazın Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir.

İzinler, Ücretler ve Test Yılı

Ölçeğin kullanımı için özel izinler veya ücretler hakkında kaynakta bilgi verilmemiştir. Genellikle akademik çalışmalarda, ölçeğin referans gösterilerek kullanılması yaygın bir uygulamadır. Ölçeğin uyarlama ve geçerlik çalışması **2015** yılında yayınlanmıştır.

Referanslar

Arslan, S., & Yurdakul, C. (2015). Özerk Öğrenme Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması ve geçerlilik çalışması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(39), 565-569.

Makalenin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: sosyalarastirmalar.com

Ölçek ile ilgili PDF dosyası buradan indirilebilir: ozerk-ogrenme-olcegi-toad.pdf

Özerk Öğrenme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Satılan kaynak içeriğinde Özerk Öğrenme Ölçeği'nin maddeleri bulunmamaktadır. Bu nedenle, ölçek maddeleri burada sunulmamaktadır.